

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 spalacie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 1 spalacie (szer. szp. 72 mm) 3. — Zł. Drobną za słowo 24 gr. (tylko dla osób prywatnych); dla posz. pracy 30 gr. Pierwsze słowo tynsty druk (najwyżej dwa słowa) 40 gr.

Rok II.

Nr. 43.

Kraków, sobota 24 lutego 1940 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję reko-
pisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy
dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie prze-
syłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 zł.,
z odnośnikiem do domu 5 zł.

W całym świecie szczy się

oburzenie przeciwko Anglii

(-) Meksyk, 22 lutego. — Cała prasa meksykańska przynosi obszerną sprawozdania o niesłychanym napadzie pirackim angielskiego okrętu wojennego na „Altmark”.

Wysuwa się przytem na czoło niemiecki punkt widzenia i podkreśla się, że **protesty Niemiec były zupełnie usprawiedliwione**. „Universal” daje tytuł „Naród niemiecki jest do głębi obruszony”. Dziennik „Prensa” podkreśla, że angielskie uzasadnienie tego jaskrawego naruszenia neutralności jest **poprząstwy wykrętem**.

Dziennik robotniczy „Popular” pletnuje w najostrejszych słowach nieludzkie postępowanie Anglików. Klasa rządząca w Anglii — pisze dziennik — wprawia skwapliwie wszystkim swoje rzekome szlachetne zamiary i wysokie ideały, ale nikt inny jak tylko ta właśnie klasa **łamie cynicznie wszystkie zasady prawa narodów**. Anglia przedstawia się jako obrońca narodów neutralnych, ale ona właśnie spisuje najwięcej przeciw tej neutralności. Dziennik wskazuje następnie na ciągłe

działania wojenne marynarki angielskiej w amerykańskiej strefie neutralnej i pisze dalej: „Teraz na Norwegię przyszła kolej stania się ofiarą praktyk pirackich brytyjskiej armady. Protesty państw nieprowadzących wojny są jednak bezcelowe. Angielski imperjalizm uważa się za **władcę mórz**, mającym dość siły, aby na wszystkich oceanach wymusić przeprowadzenie swej woli, jako jedynie obowiązującego prawa. To bezwstydnne stanowisko, które stoi w sprzeczności z interesami dziesiątków ludów wywołuje zrozumiałe powszechne oburzenie. Nie trudno z poza angielskich naruszeń neutralności wyczuć życzenie rządu brytyjskiego wciągnięcia przez rozszerzenie terenu wojny wszystkich narodów do tej wojny. Świat poznał się już na tej perfidnej grze najgorszego ze wszystkich państwa imperjalistycznego.

Angielscy łgarze zbiczowani przez dzienniki hiszpańskie.

Wspomnienia z historii Hiszpanii.

(-) Madryt, 22 lutego. Dzienniki hiszpańskie w dalszym ciągu omawiają na swych łamach szczegóły brutalnego napadu Anglików na „Altmark”. M. in. pisze dziennik „Informacione”, że sam fakt dokonania zamachu przez angielską fletę wojenną na frachtowiec niemiecki znajdujący się w obrębie fjordu norweskiego jest tragiczny, niemniej jednak rzeczą bardziej tragiczną jest to, że został on wykonany na polecenie szefostwa admiralieji brytyjskiej.

Czy istnieje jakieś usprawiedliwienie za to złamanie prawa międzynarodowego poza prawem silniejszego, w czym moralisci brytyjscy tak chętnie szermują? Dziennik przypomina w dalszym ciągu liczne wypadki naruszenia przez Anglików postanowień prawnych zarówno w okresie wojny światowej, jak i na przestrzeni stuleci, co nierazkdo odnosiło się do spraw dotyczących Hiszpanii i stwierdza, że Anglia kontynuuje swą wielowiekową tradycję.

„Informacione” konkluduje, że na podstawie tego rodzaju uchybień prawnych można stworzyć psychoanalizę historii brytyjskiej. W końcu dziennik nadmieniam, że „gdy w czasie wojny domowej w Hiszpanii zatopiano okręty nieprzyjacielskie, oburzenie Anglii było bezgraniczne. Jeśli jednak Anglia poczyna znacznie gorzej, to przynosi się cytaty z epoki Nelsona i podnosi się sławę „wspaniałej floty angielskiej”.

związane z tym incydentem, to jednak z drugiej strony cała prasa szwedzka jednogłośnie wyraziła potępienie z tego powodu, że brytyjski okręt wojenny na norweskich wodach terytorjalnych, pomimo protestu norweskiego, podjął kroki wojenne przeciw nieprzyjacielowi.

Od gróźb i prób zastraszenia, aż do bezpośredniego zagrożenia!

Co pisze „Komsomolskaja Prawda” w sprawie incydentu z „Cossak’iem” i o celnym projekcie angielskich i francuskich podpalaczy wojennych.

(-) Moskwa, 22 lutego. W artykule na temat brytyjskiej wyprawy pirackiej na okręt „Altmark” pletnuje „Komsomolskaja Prawda” w sposób niezwykle ostry wypadek naruszenia neutralności Norwegii przez Anglię. Przedstawiający szczegółowo opis incydentu i bezprawnego wystąpienia Anglików przeciw bezbronnemu członkowi załogi niemieckiego parowca dziennik stwierdza, że napad w Joessing-fjordzie jest dowodem, w jaki sposób obchodzone są przez Anglików okrzyczanych obrońców „demokracji” i „porządku” — prawa i żywotne interesy innych narodów.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że zajęcia niemieckiego parowca i równoczesne bezwzględne naruszenie neutralności Norwegii odbyło się na wyraźny rozkaz najwyższych brytyjskich władz marynarki wojennej.

Coraz dotkliwiej odczuwają państwa neutralne skutki wojny angielskiej.

(-) Bruksela, 22 lutego. — W toku posiedzenia parlamentu belgijskiego złożył minister komunikacji Dalfosa oświadczenie, w którym zakomunikował iż, że od czasu wybuchu wojny utraciła Belgja 12 okrętów o tonażu ogólnym 50.000 ton.

Ponieważ flota handlowa Belgji liczyła łącznie 89 okrętów o tonażu 339.000 t., przeto jej spadek wyraża się więcej niż 7 proc.

Głosy opinii norweskiej przeciw Anglii.

(-) Oslo, 22 lutego. — W związku z oświadczeniem króla Szwecji zabiera głos

Z dnia na dzień

(=) Kraków, 22 lutego.

Chamberlain ły Napad piracki, połączony z mordem na serżanta norweskiego.

złamanie prawa narodów, wykonany przez okręt brytyjski „Cossack” posłużył panu Chamberlainowi jako tło do wygłoszenia w Izbie Gmin nowej mowy. W braku jakiegokolwiek podstawy prawnej, Chamberlain odpowiedział na protest norweski serżantem pogroźek, stanowiących całkowitą treść mowy angielskiego premiera.

Z niewiarygodnym brakiem poczucia przyzwoitości stwierdził pan Chamberlain, że **prawem międzynarodowym jest każdorazowy specyficzny angielski punkt widzenia**. Podczas gdy cały świat przyklaskał wywodom norweskiego prezesa rady ministrów i jego jasnym wywodom o sytuacji, wynikającej z prawa międzynarodowego, podczas gdy cały świat zadawała się, dla poznania prawa międzynarodowego wzięciem do ręki tekstu umowy haskiej i w nim widzi niewątpliwą wykładnię tego prawa, pan Chamberlain pozwolił sobie **zarzucić norweskiemu rządowi rzekome zaniedbanie gruntownego zbadania istotnego stanu rzeczy**.

Brzmi to jak szyderstwo, kiedy Chamberlain skarży się, iż **oficer norweski odmówił udania się na pokład okrętu „Altmark” w towarzystwie specjalnego oddziału załogi „Cossacka”, wyznaczonego dla wykonania wiadomego „czynu bohaterstwa”**.

Nie można się obronić przed wrażeniem, że te bezczelne i groźne zwroty brytyjskiego premiera pod adresem rządu norweskiego i narodu norweskiego, te naigrawała się z małego kraju zmierzają w tym kierunku, aby **przygotować świat na jeszcze ostrzejsze akty gwałtu wobec państw neutralnych ze strony Anglii**.

Ma się wrażenie, że słucha się człowieka niespełna rozumu, gdy dowiaduje się o oświadczeniu Chamberlaina, iż wywody norweskiego ministra spraw zagranicznych, opierające się na zasadach prawa międzynarodowego są **doktryną „stojącą w sprzeczności z prawem międzynarodowym”**.

Oczywiście, pan Chamberlain nie ma przytem na myśli prawa międzynarodowego, takiego, jakie obowiązuje wszystkie narody, gdyż dodaje zaraz potem: „Prawo międzynarodowe takie, jak je rozumie rząd brytyjski”. Tu leży sedno rzeczy: **Prawem jest to, co Wielka Brytania uważa za prawo, a inne narody mają to czynić, co im Wielka Brytania każe**.

Z deklaracji norweskiego ministra spraw zagranicznych oraz z komentarzy prasy neutralnej wynika jednak ponad wszelką wątpliwość, że neutralne państwa nie mają najmniejszej ochoty podporządkowania się rozkazom angielskim.

Anglia lekceważy wszelkie zasady neutralności.

Angielski lotnik projektował przelot powrotny ponad Holandją. — Zestrzelenie go nad Duisburgiem udaremniło naruszenie neutralności Holandji.

(-) Berlin, 22 lutego. W pewnym samolocie angielskim, zestrzelonym nad Duisburgiem znaleziono kawałki mapy, na której pilot zaznaczył sobie olówkiem drogę nalotu i odlotu z terytorjum Niemiec. Odlot był projektowany ponad Holandją. — Kierunek strzałki wylotu wskazuje ponad miejscowościami Leer i Delfzijl w Holandji.

Przykład powyższy wskazuje, że Anglia nie robi sobie żadnych skrępowań, o ile chodzi o uszanowanie neutralności Holandji, jeżeli przelot ponad terenem Holandji daje oszczędność czasu i materiałów pednych oraz wygodę. W każdym razie niemiecka artylerja przeciwlotnicza potrafiła przerwać lotnikowi angielskiemu jego tak dobrze obmyślaną przejażdżkę lotniczą.

Ustąpienie ministra obrony kraju w Urugwaju.

(-) Montevideo, 22 lutego. — Minister obrony kraju Alfredo Campos w piśmie do prezydenta Urugwaju zgłosił swoje ustąpienie z zajmowanego stanowiska.

Przeciw dopuszczeniu interwencji mocarstw zachodnich.

Ostrzeżenie dziennika szwedzkiego.

(-) Sztokholm, 22 lutego. — W artykule pod tytułem „Mocarstwa zachodnie a kraje północne” ostrzega wojskowy współpracownik dziennika „Aftonbladet” bardzo wyraźnie przed dopuszczeniem wojskowej interwencji mocarstw zachodnich w Finlandji.

Między innymi artykuł wskazuje na to, że obecnie używana surma wojenna nie wystarcza już do podniecenia zapału wojennego wśród mas ludowych w Anglii i Francji. Strategia wygłodzenia dzięki ostatnio zawartemu układowi gospodarczemu między Niemcami i Rosją sowiecką, który stanowił zimny tusz na głowy polityków mocarstw zachodnich, **otrzymała śmiertelny cios**. Ostatecznie musiano zaniechać wysiłków w kierunku zaprzaczenia Rosji sowieckiej do rydwanu polityki angielsko-francuskiej.

Także na Bałkanach mocarstwa zachodnie poniosły porażkę. Ta część Europy wymyka się systematycznie z pod sfery wpływów mocarstw zachodnich. W tych warunkach nie jest dziwnym, że **oczy zachodu skierowały się ponownie ku krajom skandynawskim**.

Wskazawszy następnie, że mocarstwa zachodnie są bardzo zainteresowane w rozszerzeniu terenu wojny i po rozważeniu możliwości interwencji tych mocarstw w Finlandji autor pisze: Jeżeli Anglia i Francja bezinteresownie i bez zamiarów ubocznych pragną wystąpić jako wybawiciele Finlandji, wówczas **muszą starać się o zetknięcie z Rosją sowiecką na innym froncie**. Na północ zostałyby przecięte linie dowozowe, na północy musiałyby być rzucone do walki inne państwa, na północy zagraża niebezpieczeństwo, iż wszelka pomoc zostałaby unicestwiona. Ale może właśnie mocarstwom zachodnim zależy na tem, aby tego rodzaju pomocy udzielić.

Surowe potępienie Anglii przez szwedzkie radio.

(-) Sztokholm, 22 lutego. — Powszechne oburzenie wywołane w Szwecji brytyjskim łobuzerskim mordem na niemieckich marynarzach na neutralnym terenie, znalazło też wyraz w szwedzkim radio.

Speaker radiostacji sztokholmskiej oświadczył, że ten incydent wywołał, jak należało oczekiwać, w całej Szwecji olbrzymie wrażenie. Jakkolwiek dotychczas dzienniki szwedzkie nie omawiały jeszcze rozmaitych zakwanych zagadnień z dziedziny prawa międzynarodowego, jakie są

Hasło dnia: neutralność i niezawisłość.

Zmiana gabinetu w Bułgarii.

Zmiana gabinetu bułgarskiego nie była dla spolszczeństwa żadną niespodzianką. Już przed otwarciem poprzedniej sesji parlamentu planowano pewne zmiany w rządzie, celem zapewnienia temuż większego poparcia.

To jest więc przedewszystkiem podstawą obecnych zmian w rządzie. Aczkolwiek zasługi w zakresie polityki zagranicznej dawnego prezesa rady ministrów Kjossewajnowa nie podlegają najmniejszej wątpliwości, zwłaszcza co się tyczy obrony neutralności i niezawisłości, to jednak jego rządowi nie udało się uzyskać większej popularności wśród ludności.

Kjossewajnow był przyzwyczajony do rządzenia na podstawie specjalnych pełnomocnictw i nie mógł żadną miarą dostosować się do metod parlamentarnych, zwłaszcza zaś do postępowania opozycji. Było to

pewnego rodzaju tragedją

dla rządu Kjossewajnowa, że zdolawszy odnieść wiele sukcesów na terenie wewnętrznym i zagranicznym, nie zdołał sobie zdobyć sympatii narodu i jego zaufania, a to dlatego, że stał zbyt daleko od społeczeństwa. Ciekawem jest, że mimo tego stanu rzeczy podczas ostatnich wyborów rząd odniósł wielki sukces, który jednak należy zapisać na konto partji, a nie rządu.

Powołanie na stanowisko prezesa rządu dawnego ministra oświaty Filoffa, który zresztą był już oddawna uważany za człowieka przyszłości, uważane jest za bardzo szczęśliwe rozwiązanie. Jako profesor uniwersytetu i uczonego stoi on nietylko ponad współczesnymi konfliktami, ale także zdołał sobie w całym kraju powszechny szacunek i sympatię.

Zmiana rządu została zatem spowodowana przez czynniki zupełnie wewnętrzne, a

kurs polityki zagranicznej pozostanie całkowicie niezmienny,

odpowiadając życzeniom całej ludności.

Na szczególną uwagę zasługuje obsadzenie stanowiska ministra spraw zagranicznych, które dotychczas dzierżył sam Kjossewajnow. Obsadzenie to odpowiada w szerokiej mierze potrzebom ostatnio wytworzonej sytuacji. Sytuacja ta wymaga od Bułgarii zwrócenia pełnej uwagi na sprawy zagraniczne, które nie mogą być usuwane w cień przez inne zagadnienia.

Obecny minister spraw zagranicznych Iwan Popow był aż do ostatniej chwili postem w Belgradzie, a powołanie go na stanowisko ministra podkreśla nawiązanie bliskiej współpracy z Jugosławją. Popow jest wytrawnym znawcą polityki bałkańskiej, zwłaszcza zaś polityki rumuńskiej, gdyż przez długi czas był posłem w Bukareszcie. Z tego też powodu powierzenie mu funkcji ministra spraw zagranicznych zostało przez wszystkich powitane z dużym zadowoleniem, gdyż wszyscy po nim dużo się spodziewają.

Dobrze poinformowane koła polityczne wskazują na to, że powołanie Popowa na stanowisko ministra spraw zagranicznych niedwuznacznie udowodni, iż

Bułgaria zwraca baczną uwagę na politykę bałkańską.

Bułgaria nie ma zamiaru uprawiać polityki mocarstwowej i jedynie polityka bałkańska stoi na pierwszym planie jej zainteresowań. W ten sposób m. in. Bułgaria zmanifestowała swoją pełną neutralność i niezawisłość.

Prezes rady ministrów Filoff i minister

spraw zagranicznych Popow odbyli swoje studia w Niemczech. Prof. Filoff posiada wśród niemieckich uczonych wielu osobistych przyjaciół. W chwili wybuchu wojny bawił on w Niemczech jako gość uniwersytetu monachijskiego. Prof. Filoff był rektorem uniwersytetu w Sofji i dyrektorem Instytutu Archeologicznego. Jest on członkiem Towarzystwa Numizmatycznego w Wiedniu, Praskiej Akademii Umiejętności, Bawarskiej Akademii Umiejętności, Towarzystwa Naukowego w Göttingen i wielu innych krajowych i zagranicznych towarzystw naukowych.

Nawiązanie serdecznych stosunków z Grecją.

Przed niedawnym czasem przedłożył królowi bułgarskiemu swoje listy uwierzytelniające nowy poseł Grecji w Sofji, Pipinellis. Mowy, jakie przy tej okazji wygłoszono z obydwóch stron, uwypuklały silną wolę wzajemnej współpracy na niwie pokoju. Ze strony Grecji podkreślano świadomość wspólności interesów obydwóch narodów, jak również świadomość silnego pragnienia utrzymania pokoju i sprawiedliwości. Słowa te spotkały się z pełnym potwierdzeniem ze strony Bułgarii.

Bułgarskie koła polityczne podkreślają, że powyższe oświadczenie w obecnej sytuacji posiadają szczególnie doniosłe znaczenie. Dziennik „Słowo” zaznacza, że słowa te należy poprzeć w całej rozciągłości, ponieważ odpowiadają one w całości nastrojowi obydwu narodów.

Jeśli wspomni się na niedawną przeszłość, to przekonana się, że w ostatnich la-

tach obydwie strony wykazały wiele dobrej woli, by obydwie kraje zbliżyły do siebie.

Usunięto wiele nieporozumień,

i obecnie właśnie nadszedł moment, w którym zaczyna się urzeczywistniać efektywna współpraca polityczna między Bułgarią a Grecją. Współpraca ta zasługuje na tem większą uwagę, że po konferencji bałkańskiej ogólnie mówiono o konieczności bliższego porozumienia się, celem obrony wspólnych interesów państw bałkańskich.

W ramach interesów bałkańskich stosunki grecko-bułgarskie odgrywały bardzo poważną rolę. Nowy poseł Grecji w Sofji może być przekonany, że jego usiłowania zmierzające do pogłębienia stosunków grecko-bułgarskich zostaną przyjęte przez bułgarskie społeczeństwo z pełnym zrozumieniem i poparciem.

Stosunki między Bułgarią a Grecją uległy w ostatnich czasach wybitnej poprawie. Znalazło to swoje odbicie

w podjęciu stosunków handlowych,

przyczem dokłada się usilnych starań, aby stosunki te dalej rozbudować. Nawiązano szereg kontaktów kulturalnych, które mają ulec dalszemu pogłębieniu. Fakt powołania na stanowisko posła greckiego w Sofji wybitnego pisarza greckiego, jakim jest Pipinellis, jest tego najlepszym odbiciem.

Aczkolwiek istnieją jeszcze między obydwoma państwami pewne problemy czekające na rozwiązanie, to jednak nie ulega wątpliwości, że zostaną one w najbliższej przyszłości pomyślnie uregulowane. Zbliżenie między oboma narodami postępuje wolna, ale stale, naprzód, a już dzisiaj stosunki między Grecją a Bułgarią należy uważać za całkowicie uregulowane.

Anglia ponownie naruszyła neutralność Holandji.

Komunikat wojskowy.

Berlin, 22 lutego. — Główna kwatera armji niemieckiej donosi:

Na zachodzie nie było poważniejszych wydarzeń.

Podczas wykonywania lotów wywiadowczych i nadgranicznych nie doszło do walk powietrznych. Samoloty wywiadowcze, które patrolowały brytyjskie i szkockie wybrzeże wschodnie, docierając do wysp Sztetlandzkich, zbombardowały dwa brytyjskie statki, zakładające miny, uszkodzając także bardzo poważnie jeden okręt handlowy. Należy się liczyć z tem, że okręt ten został zupełnie stracony. Wszystkie samoloty powróciły bez strat do portów macierzystych.

W nocy liczne samoloty nieprzyjacielskie próbowały naloty na zatokę niemiecką, naruszając przytem neutralność Holandji przez przelot nad jej terytorjum.

Jedna z łodzi podwodnych, która powróciła z rejsu dalekobieżnego, doniosła o zatopieniu 27.795 ton okrętów.

Anglicy opierają się na niemieckich źródłach naukowych.

Kraków, w lutym.

Przed kilku dniami znalazła się w dzienniku „Times”, największym piśmie angielskim, którego nakład sięga 2 milionów, pewna niezwykle interesująca notatka. Autorem jej jest mr. A. N. Duckman z „Bacon-Development Board” a zatem jedna z wybitnych osobistości

urzędowych. W notatce tej czytamy:

„Aczkolwiek chwilowo zaistniały poważne trudności w zaopatrzeniu w paszę pewnych terenów w Anglii, to jednak rolnicy mogą z ufnością patrzeć w przyszłość, jeżeli odstąpią pewną część swojej roli pod uprawę paszy dla świń. W biuletynie nr. 2

„Bacon Development Board” zamieszczono szczegółową instrukcję w sprawie zastosowania „systemu Lehmana” dożywania świń. Instrukcja ta nosi tytuł „Namiastka zboża w zastosowaniu do hodowli zwierząt”. W myśl tego systemu zapotrzebowanie na zboże przy dożywianiu świń zmniejszy się, jeśli rolnicy zastosują paszę, składającą się z buraków cukrowych, kartofli i kapusty”.

Przytaczając nazwisko Lehmana musi każdy specjalista zdać sobie sprawę, iż w danym wypadku może wchodzić w rachubę jedynie tajny radca stanu prof. dr. filozofji i dr. rolnictwa h. e. Franciszek Lehmann z Getyngi, ponieważ niema na całym świecie innego autorytetu tego nazwiska.

Okazuje się zatem niedwuznacznie, że

Anglicy

sfabrykowali poprostu plagjat

z roczników „Niemieckiego Towarzystwa Rolniczego”, z komunikatów „Towarzystwa Niemieckich Hodowców trzody chlewnej”, komunikatów dla rolników, jak również z niektórych publikacji dra Lehmana i na tej podstawie opracowali swoje instrukcje dla hodowców. Sprawa ta została potwierdzona w rozmowie z prof. Lehmannem.

Można się zatem domyśleć, że na skutek działalności niemieckiej marynarki i lotnictwa sprawy angielskiego rolnictwa i w związku z tem sprawa wyżywienia ludności angielskiej przedstawiają się bardzo źle, jeśli mocarstwo tego rodzaju co Anglia musi się uciekać aż do tego rodzaju środków.

Podczas gdy z jednej strony wypiera się ze wszystkich rynków wszystko co nosi markę „Made in Germany”, to jednak angielskie koła oficjalne nie wahają się przed wykorzystaniem wiedzy niemieckiego uczonego dla potrzeb swoich rolników.

Trzeba tutaj przypomnieć, że marka „Made in Germany” została wprowadzona przez rozporządzenie angielskie z dnia 23 sierpnia 1887 r., aby angielskim nabywcom uwidocznić kraj, z którego dany przedmiot pochodzi. Wówczas chodziło o fabrykаты niemieckie wysokiej klasy i mamy wrażenie, że i w ostatnim wypadku można to samo powiedzieć w odniesieniu do systemu prof. Lehmana.

Jeżeli oceni się obiektywnie wyniki angielskiego rolnictwa na terenie hodowli bydła, owiec i trzody chlewnej, to nie będzie można znaleźć lepszego dowodu na

Istnienie wielkiego chaosu

i zamieszania, panujących w tych kołach Anglii.

Ze Anglicy uciekają się do tego rodzaju systemu, jak nadużywanie wiedzy i nazwiska niemieckiego uczonego, jest zupełnie zrozumiałe, jeśli się weźmie pod uwagę powszechnie znane wypadki konfiskowania poczty i rabowanie statków przez Anglików.

W całości postępowanie to odpowiada zasadom angielskim, których hasłem naczelnym jest „Right or wrong — my country”.

Ze stanowiska angielskiego sądząc niewątpliwie i to postępowanie będzie uznane przez Anglików za lojalne. Dla obiektywnego obserwatora nie ulega jednak wątpliwości, że w tym wypadku Anglicy wykazali brak poczucia narodowej godności.

Żebraczka.

W galerji obrazów zwrócił na siebie uwagę obraz młodego malarza, który przedstawiał zwykłą miejską żebraczkę. Obraz ten posiadał w sobie tyle cech realności, że widzowie patrzyli i nie mogli napatrzeć się, a pochwałom nie było końca.

Pewnego letniego dnia zatrzymało się przed tym obrazem troje ludzi: młody pan, jego żona wytwornie ubrana i młoda, najmniej wytworna panienska, prawdopodobnie siostra. Wszyscy troje byli oczarowani obrazem i patrzyli nań z prawdziwym entuzjazmem.

— Ach, mój Boże — powiedziała młoda pani — jaki to trzeba mieć talent, aby stworzyć taki obraz, aby dać ludziom tak piękną iluzję rzeczywistości...

— Człowiek mimowoli doznaje wrażenia, że ona patrzy na nas swemi starymi oczyma, a za chwilę poprosi błagalnym głosem: „Wspomóżcie biedną” — odezwała się młoda panienska i ciężko westchnęła.

— Na tem właśnie polega cały sens sztuki — odpowiedział dumnie mężczyzna — przedstawić rzecz tak, jaka jest ona w rzeczywistości, techną w nią życie — oto cel artysty. Malarz tego obrazu, o ile mi wiadomo, jest jeszcze młodym człowiekiem...

Ma przed sobą wielką przyszłość... Widzowie cofnęli się o parę kroków.

— Zwróćcie uwagę na tę twarz! — mówił młody pan dalej. — Wydaje się, że artysta wysypał na głowę staruszki cały snop promieni słonecznych, aby w lepszym świetle przedstawić jej twarz. I cel swój osiągnął: przed naszym okiem nie ukryje się ani jeden charakterystyczny rys tej twarzy. Przypatrzcie się, z jaką dokładnością przedstawione są wszystkie szczegóły. Te starcze oczy, ta artystyczna siatka pogmatwanych zmarszczek, albo te usta, na pół otwarte, bezzębne... Doznaje się wrażenia, że wargi jej drżą...

— Co za cudowny obraz! — entuzjazmowały się panie.

— Idźmy dalej — ciągnął młody pan. — Wszak to jest praca wielkiej techniki. Najważniejszy jednak jest fakt, że artysta potrafił wlać w swój twór tak wiele życia. Przypatrzcie się dokładnie, czy ta twarz nie mówi o troskach, o nędzy, głodzie, a może nawet chorobie. Wydaje się, że staruszka swemi oczyma, swemi zmarszczkami i zsiniałymi ustami błaga o pomoc... Człowiek mimowoli doznaje wrażenia, że od jego miłosierdzia zależy jej ratunek i jej życie... Czy nie tak!...

— Masz rację — odpowiedziały panie, a starsza dodała:

— W tej chwili zrozumiałam, o co to znaczy miłosierdzie. Istotnie wielka to sztuka wywołać swem dziełem podobne nastroje.

— A pozatem, wszak wszystko jest proporcjonalne i symetryczne w tym obrazie — mówił dalej mężczyzna — wszystko jest przedstawione dobitnie, wyraźnie, jednym słowem — prawdziwe dzieło sztuki... A teraz popatrzcie jeszcze raz na obraz i powiedzcie mi, jak i rys w pada wam najbardziej w oczy?

Panie patrzyły uważnie na obraz, lecz milczały. Mężczyzna wyciągnął z kieszeni arkusz papieru, zwinął go w trąbkę i podał starszej pani:

— Popatrz przez tę trąbkę...

— Pani przymknęła jedno oko, do drugiego przyłożyła trąbkę i zaczęła uważnie wpatrywać się w obraz.

— Cóż więc widzisz?

— Widzę rękę, która niejako odstaje od tułowia...

— Właśnie na to chciałem zwrócić waszą uwagę — odpowiedział mężczyzna głosem, w którym brzmiało zadowolenie.

— Żebraczka podtrzymuje jedną ręką swoje lachmany, a drugą wyciągniętą prosi o wsparcie. W tym leży wielki artystyczny. Popatrzcie tylko na tę rękę... Czyż ona sama nie porusza nas do głębi?

— Tak — odpowiedziała starsza pani — ja nlegam coraz większemu wzruszeniu... W oczach mam łzy.

— Ach, jakież to piękne... — dodała młodsza — człowiek zapomina, że to kawałek płótna i chciałby włożyć grosz do tej ręki.

Napatrzywszy się dowoli, wyszli z galerji i znaleźli się na ulicy, gdy nagle zagroziła im drogą stara żebraczka, która wyciągnęła chudą — wyschniętą rękę i błagała:

— Łaskawi państwo... ja dzisiaj nie jem... Jestem głodna i chora... Zmiłujcie się nad biedną... Dajcie, co tak...

Niestety nikt z łaskawych państwa nie zwracał na nią uwagi. Bo i pocóż? Czy mało takich żebraczek wleczy się po ulicach?

Żebraczka nie ustępowała.

— Ach, mój Boże, — oburzyła się młodsza pani. — Niechże ona da nam już raz spokój!...

Przyspieszyli kroku.

— Jak natrętni stają się ci żebracy... Nie można wprost przejść ulicą — dodała druga pani.

— Ileż to już razy zwracano uwagę na tę plagę — odpowiedział mężczyzna — lecz nikt nie chce tym zająć się. Trzeba będzie jednak pomyśleć o jakimś radykalnym środku...

— Wszyscy troje poszli dalej, przyspieszając kroku.

Sakoda, że nie przyglądneli się lepiej twarzy żebraczki. Była to ta sama, której obraz tak bardzo wzruszył naszych widzów. Tylko, że w galerji była sztuka, a na ulicy — prawdziwy głód...

Z cyklu: troski Anglii.

Upaństwowienie angielskiej floty handlowej.

Kraków, 22 lutego.

W ciągu dwóch ostatnich lat przed wybuchem wojny Anglia przeprowadzała wielokrotnie kontrolę swojej floty handlowej, przyczem rząd angielski etale dochodził do przekonania, że zachodzi gwałtowna konieczność jak najszybszej jej rozbudowy.

Zamiar ten wydawał się wprost paradoksalnym wobec faktu istnienia nieproporcjonalnie dużej floty handlowej, która już wówczas nie mogła być w pełni wykorzystana. We flotach handlowych innych państw o wiele mniej okrętów musiało być wycofanymi z obiegu, niż to miało miejsce we flocie angielskiej. Dalsza rozbudowa angielskiej floty handlowej pozostawała w związku z przygotowaniem wojennym i tem się właśnie tłumaczy zamiary rządu. W Anglii zbyt dobrze pamiętają rok 1917, kiedy to Anglia, skutkiem wielkich strat na morzu, blizką była klęski. Na podstawie tego doświadczenia rząd angielski domagał się budowy nowych okrętów handlowych, aczkolwiek znaczna ilość starych stała w portach bezczynnie.

Rzecz prosta armatorzy nie byli zbyt powolni w stosunku do tych zadań kół oficjalnych i domagali się coraz większych subwencji na cele budowy okrętów. A parlament angielski nie okazywał zbyt wielkich skłonności do popierania w tym zakresie rządu, wzbraniając się finansować w tak wysokim stopniu przygotowania do wojny.

W chwili wybuchu obecnej wojny Anglia dysponowała największą flotą handlową świata, lecz

jej pojemność tonażowa była mniejsza, niż w r. 1914.

Natomiast zależność od przywozu była w Anglii dużo większa, a samowystarczalność kraju o wiele mniejsza, niż podczas pierwszego roku wojny światowej. Przy pomocy o wiele skromniejszej liczby okrętów musiano teraz dokonywać rzeczy o wiele trudniejszych.

Starym zwyczajem Anglii jest, że w takich wypadkach, gdy spostrzeża gdzieś jakąś nową trudność, to powołuje do życia nowe ministerstwo, którego zadaniem jest rozwiązywanie nowych trudności. Fakt, że wkrótce po wybuchu wojny powołano do życia ministerstwo żegluga, odpowiadało zresztą doświadczeniom z czasów wojny światowej.

Tym samym doświadczeniem wojennym należy przypisywać stosowanie

systemu t. zw. konwojów

w odniesieniu do okrętów handlowych. System ten polega na tym, że pewna ilość okrętów handlowych płynie w łączności ze sobą, eskortowana przez okręty wojenne wszystkich rodzajów.

Rząd angielski pamięta dobrze, że system ten w r. 1918 przyniósł Anglii pewne korzyści, chroniąc jej okręty przed atakami nieprzyjaciół. Tym razem jednak system ten zawiodł. Niemieckie łodzie podwodne potrafiły zatapiać okręty, płynące w konwojach, a bombowce niemieckie tem łatwiej niszczyły jednostki morskie Anglii i jej sojuszników, uciekające się pod osłoną konwojów.

Trzeba sobie jednak zadać pytanie, czy Anglia w ogóle może odczuć brak okrętów jeśli Anglia w chwili wybuchu wojny dysponowała siedmioma tysiącami okrętów, o łącznej pojemności 17 milionów brutto ton rejestrowych?

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, mimo najrozmaitszych manewrów angielskich, emierających do zamaskowania istotnych zabiegów, że większość okrętów handlowych Anglii została skonfiskowana do celów wojskowych. Dla przeprowadzenia kontroli kanału La Manche potrzebną jest znaczna ilość okrętów, funkcję przybranych łodzi strażniczych pełnią dziś okręty handlowe, a z czasów wojny światowej pamiętamy, że Anglia dla ochrony swych wód, jak również dla zabezpieczenia morza Śródziemnego potrzebuje około trzech tysięcy ścigaczy i krążowników.

Z początkiem wojny Anglia posiadała zaledwie 190 ścigaczy.

Można sobie zatem wyobrazić, ile okrętów musiano wycofać z floty handlowej, aby uzupełnić braki floty wojennej. Nie ulega przytem wątpliwości, że wydajność okrętów handlowych znacznie maleje skutkiem stosowania systemu konwojów. Zbieranie okrętów, które mają płynąć w konwoju trwa pewien czas, a pozatem żegluga po linii zygawkowej, przy dostosowaniu tempa żegluga do najwolniejszego okrętu, powoduje dalszą stratę czasu. Należy przyjąć, że strata wydajności okrętów spada, skutkiem powyższych przyczyn, o 50 procent.

Tak się przedstawiała ta sprawa, gdy z początkiem bieżącego miesiąca brytyjska

admiralicja zdecydowała się rozciągnąć wykonywaną przez siebie kontrolę.

na całą angielską żeglugę morską.

Chodzi tutaj o nadzwyczajny przykład, który jasno dowodzi, że Anglikom zależy na każdym okręcie.

Pierwsze komunikaty admiralicji i ministerstwa żegluga były tak zredagowane, iż społeczeństwo mogło sądzić, że chodzi tylko o wielkie parowce transportowe, — które mają być poddane kontroli. W istocie jednak rzeczy plany admiralicji od pierwszej chwili zmierzają znacznie dalej, jak się o tem później przekonano. Kontrola państwowej podlega obecnie nie tylko wielkie parowce transatlantyckie Anglii i jej kolonii, ale także wszystkie parowce pasażerskie oraz wszelka budowa nowych okrętów.

Od dnia 1 lutego każdy parowiec angielski, który przybija do któregoś z portów angielskich jest

automatycznie skonfiskowany.

Formalnie okręty pozostają własnością armatorów, którzy mają dalej prowadzić swoje interesy, rząd jednak ma prawo decydować o zastosowaniu okrętu i o terminie jego odjazdu. Rząd może zatrzymać go w porcie bezczynnie, ale może także przepisać mu wyznaczoną marszrutę.

Tak więc armatorzy pracują obecnie na rachunek rządu, który całe ryzyko przejmuje na siebie, i który ponosi odpowiedzialność za wszelkie straty. Tu leży prawdopodobnie haczyk przynęty całej tej akcji. Gdyby bowiem rząd nie przejął na siebie odpowiedzialności za straty, wówczas możnaby być przekonany, że żaden okręt angielski nie opuściłby portu malarzystego.

Państwowa kontrola odbiera jednak w istocie rzeczy armatorom możliwość dysponowania okrętem. Ze ta metoda niezbyt podoba się ludowi angielskiemu — można być tego pewnym. Nie ulega również wątpliwości, że metoda ta nie godzi się z zasadą „wolnej gospodarki”. Jeszcze większe zamieszanie wywołało to upaństwowienie żegluga handlowej z tego względu, że dotychczas tak często zapewniano ze strony rządu, iż Niemcy nie mogą być groźnym dla angielskiej floty handlowej.

Spółeczeństwo angielskie zadaje sobie więc pytanie: jeśli sytuacja nie przedstawia się tak groźnie, to dlaczego kontroli państwowej nie ustanowiono zaraz od pierwszego dnia wojny? Dziennik „News Chronicle” dodaje, że tutaj musiano znowu czegoś zaniedbać. Okazało się i tym razem, że

rząd Chamberlaina nie docenił trudności, związanych z prowadzeniem wojny.

Kontrola nad stoczniami daje admiralicji prawo kierowania budową nowych okrętów według własnych potrzeb. Podobną metodę stosowano również podczas wojny światowej, ale podczas gdy w r. 1914 Anglia budowała 60 procent ogólnej liczby okrętów całego świata, to dzisiaj wydajność angielskich stocznii jest o wiele mniejsza.

Podczas narad parlamentu nad sprawą dobrojenia w r. 1936 wyjaśnił kierownik zakładów Vickers-Armstrong, że państwowe zakłady, w razie wojny, będą w stanie zaledwie przeprowadzać konieczne reperacje uszkodzonych okrętów wojennych, podczas gdy stocznie prywatne będą stanowiły rezerwę dla budowy nowych okrętów wojennych. Ta opinia wskazuje na to, że możliwości budowy nowych okrętów są dość niewielkie. Tak więc upaństwowienie angielskiej floty handlowej niewiele pomogło admiralicji angielskiej w jej obecnych, tak poważnych, zgrzyotach.

Plutokracja nie jest zdolna do zwalczania klęski bezrobocia.

Anglia ma ponad półtora miliona bezrobotnych.

Amsterdam, 22 lutego. — W ciągu stycznia 1940, t. j. w ciągu piątego miesiąca wojny, zaznaczył się w Anglii dalszy wzrost bezrobocia. Rejestracja bezrobotnych przeprowadzona w dniu 15 stycznia wykazała wzrost liczby bezrobotnych o 157,271 osób. Ogólna liczba bezrobotnych w Anglii wynosiła w dniu 15-go stycznia 1940 1.518.896 ludzi.

Opinia publiczna w Anglii jest zaskoczona niepomyślnym rozwojem bezrobocia w kraju. Mnożą się głosy, które krytykują ostro działalność rządu w zakresie zwalczania bezrobocia.

Pismo „The Statist” podkreśla, że ciągle ma się do czynienia z zapewnieniami rządu o uregulowaniu sprawy bezrobocia, które ma niebawem nastąpić, ale zazwyczaj sprawa ta wcale nie poprawia się. W związku z powyższym społeczeństwo przestaje już wierzyć w zapewnienia rządu. Ministrowi pracy zarzuca się, że przy podawaniu statystyki bezrobocia ucieka się do niedozwolonych tricków.

* * *

Nie mogąc sobie dać rady z klęską bezrobocia we własnym kraju Anglia nie ommieszkując jednak „pomagać” sobie przy pomocy łupienia biednych, uciemiężonych przez siebie ludów w kolonjach. W dwu-

nastu okręgach afrykańskiej kolonii w Rodezji wyciśnięto z tamtejszych ubogich hodowców bydła kwotę 1100 funtów. Jak dalece niewielką jest ta suma, można się przekonać, jeśli się zbada rachunki „elity” towarzyskiej Londynu, która nieraz za jedną noc potrafi przepić i przechulić dużo większe sumy.

Jednemu z kuzynów zmarłego króla Lobenguli zabrali łupieżcy całą trzodę, składającą się z 60 sztuk, zabili bydło i rozdzielili mięso między posterunki wojskowe, zapisując cały rachunek na konto „kosztów wojennych”, nałożonych na tego biednego człowieka.

Jeszcze bezwzględniej traktują Anglicy najuboższych murzynów. Nieraz dochodzi do wybuchu zamieszek murzynów, którzy przez zabranie im bydła zostali pozbawieni środków do życia. Tego rodzaju „rewolucje” tłumione są przez Anglików przy użyciu najbardziej drastycznych środków.

Sensacyjny proces przeciwko żydowskiemu oszustowi w Bukareszcie.

Bukareszt, 22 lutego. Przed sądem bukarzesztańskim rozpoczął się onegdaj sensacyjny proces przeciwko przemysłowcowi Maksowi Anshnitowi, który jeszcze przed rokiem zdobył sobie bardzo wpływowe stanowisko w rumuńskim życiu gospodarczym. Usunięcie Anshnitta z dyrekcji największego przedsiębiorstwa ciężkiego przemysłu zakładów Reschitza w jesieni 1939 r. wywołało już olbrzymie wrażenie, które zostało jeszcze spotęgowane na skutek zaarrestowania Anshnitta i wytoczenia mu skargi sądowej.

Brat uwiezionego spekulanta Elgar Anshnitta zdołał w porę zbiec zagranicę. Przebywa on obecnie w Londynie, skąd usiłuje perforsować uwolnienie swego brata, przy-

czem podburza opinię przeciwko Rumunii. Z tego też powodu przed niedawnym czasem odebrano Edgarowi Anshnitowi obywatelstwo rumuńskie.

Akt oskarżenia zarzuca Maksowi Anshnitowi, że w sposób niezgodny z prawem dokonał on przelewu kwoty 18 milionów franków w rencie, będącej własnością Zakładów Reschitza, na konto towarzystwa finansującego przedsiębiorstwa przemysłowe „Cepi” w Monako, które całkowicie podlegało jego wpływom, dalej, że przy okazji prowadzenia starego żelaza dla Rumunii dopuszczał się działalności na szkodę państwa i manipulował przy tej okazji dewizami zagranicznymi, że wreszcie usiłował przy pomocy sfalszowanego paszportu uciec zagranicę. Akt oskarżenia

Nadburmistrz Zörner mianowany gubernatorem dystryktu w Lublinie.

Dyrektor Schmid starostą miejskim w Krakowie.

(-) Kraków, 22 lutego. — Generalny Gubernator zamianował dotychczasowego starostę miejskiego w Krakowie, nadburmistrza Zörnera gubernatorem i szefem dystryktu w Lublinie.

Nadburmistrz Zoerner nowy gubernator dystryktu lubelskiego.

Generalny Gubernator dokonał na Zamku w Krakowie w ramach uroczystego aktu zaprzysiężenia nowego szefa dystryktu, gubernatora Zörnera, przyczem w swym przemówieniu wygłoszonym przy tej okazji wskazał na różnorodność i odpowiedzialność, a przytem trudne zadania, jakie stoją przed szefem dystryktu, a których rozwiązanie wymaga pełnego oddania i poświęcenia się. Zawiadomił on równocześnie nowego szefa dystryktu, że w najbliższym czasie zostanie on na miejscu w Lublinie uroczystie wprowadzony na swój urząd w obecności wszystkich starostów i naczelników miast.

Zkolei szef dystryktu, gubernator Zörner złożył przysięgę na ręce P. Generalnego Gubernatora, poczem podziękował mu za położone w nim zaufanie i zareczył pełne oddanie wszystkich swoich sił dla sprostania złożonym na siebie obowiązkom.

Bezpośrednio po tem P. Generalny Gubernator wprowadził w urząd nowego starostę miejskiego Krakowa dyr. Schmidta i zaprzysięgił go na wierność Kanclerzowi Hitlerowi.

Dotychczasowemu szefowi dystryktu w Lublinie, gubernatorowi Schmidtowi, który został powołany na wysoki urząd w Rzeszy, wyraził P. Generalny Gubernator również w imieniu Kanclerza Hitlera uznanie za jego pracę.

mówi o nadużyciu zaiania, nieuczciwym prowadzeniu interesów i przestępstwie przeciwko przepisom dewizowym i paszportowym. Ustawa przewiduje w takim wypadku karę więzienia do lat dziesięciu.

Obrony Anshnitta podjęło się wielu znanych adwokatów bukarzesztańskich, wśród których znajduje się nawet jeden z b. ministrów sprawiedliwości. Pośród świadków, — wezwanych przez obronę, — wymieniono wiele wybitnych osobistości z rumuńskiego świata gospodarczego.

Zapytany o szczegóły personalne Maks Anshnitt oświadczył, że urodził się w Gałaczu, ma obecnie lat 51, należy do narodu żydowskiego, lecz jest wyznawcą religii rzymskokatolickiej. Majątek swój określił Anshnitt kwotą 200 milionów leji w Rumunii i 80 tysięcy funtów szterlingów zagranicą. Przebiegny dochód roczny wynosił 12 do 15 milionów leji. Na żądanie obrony sąd zaważwał stenografa, który został zaprzysiężony. Jego zadaniem jest stenografowanie całego przebiegu rozprawy, co dotychczas nie było stosowanym w żadnym procesie. Rozprawa przeciwko Maksowi Anshnitowi potrwa dłuższy czas.

Dwa nowe wypadki zderzenia okrętów państw neutralnych.

(-) Amsterdam, 22 lutego. — Reuter donosi z Londynu, że wśród dwóch okrętów państw neutralnych, które w ciągu ubiegłego tygodnia zatonały w drodze do Anglii, znajdowały się również dwa okręty, o których stracie dotychczas nie było wiadomem.

Mianowicie były to: jeden okręt norweski i jeden fiński, przyczem ten ostatni „Wilja” (6.672 t. r.) zatonał na skutek eksplozji. Wszyscy członkowie załogi zostali uratowani. — Okręt norweski o nazwie „Sangetad” (4.297 t. r.), który również zatonał, miał na swym pokładzie 28 załogi i jednego pasażera. Wszystkim udało się ocalić.

Fale zimna i ich przyczyna.

Golfstrom nie jest winien.

Jest rzeczą oczywistą, że obecna zima skupia na sobie uwagę szerszej publiczności. Należy więc oś niecoś wiedzieć o absolutnych syfrach pomiarów meteorologicznych i innych ścisłych danych, dotyczących przebiegu i perjodycznego powrotu mroźnej pogody.

I tak najpierw chodzi o pojęcie „surowej zimy”. Nikt nie oznaczy takim mianem zimy, jeżeli mróz nawet poniżej -25 stopni trwa przez dwa, trzy dni. — Dopiero, gdy zimno poniżej 10 stopni dokucza przez czas dłuższy i daje się we znaki wpływ mrozu na życie gospodarcze. Wówczas dopiero wodociągi zamarzają, występuje brak węgla i cały ruch szwankuje. Gdy ponadto do surowych mrozów dołączą się silne wiatry północno-wschodnie, pogoda taka zaczyna bardzo nieprzyjemnie oddziaływać na nasze organy oddechowe.

Skąd jednak pochodzą długotrwałe okresy mrozu?

Ostatnia mroźna zima srożyła się w Europie środkowej w r. 1928/29. Było wówczas tak zimno, że już w grudniu średnia temperatura linii biegnącej na wschód od Świnoujścia do jeziora Bodeńskiego była niżej zera, w tym samym miesiącu śro-

dnia temperatura obniżyła się poniżej 15 stopni. W styczniu wznowiło się zimno i linia zerowa przesunęła się na linię Franca-Niderlandy.

Największe nasilenie mrozów zanotowano wówczas w lutym, w którym to miesiącu temperatura dochodziła do -20 stopni w większej części Rzeszy, podczas gdy na linii biegnącej od Zatoki Gdańskiej przez Śląsk do Bawarii temperatura wykazywała -30 stopni, a w Polsce nawet -35 stopni. Ogólnie twierdzono, że taka surowa zima spowodowały zmiany w biegu Golfstromu. To jednak nie odpowiada istotnemu stanowi rzeczy. Dłuższe okresy bardzo silnego zimna pochodzą bowiem stąd, że bardzo zimne masy powietrza z obszaru między morzem Białym przepływały na południowy zachód, przynosząc ze sobą taką temperaturę powietrza, która zazwyczaj oznacza się słowami „mrozy syberyjskie”. Jeżeli teraz taka sroga, o niskiej temperaturze masa powietrza zalega nad naszym obszarem, to może ona unie-możliwić na czas dłuższy przelaz ciepłszych oceanicznych mas powietrza. — Skutek tego jest taki, że powietrze wdzierające się na północny wschód z ciepłszych obszarów oceanu, wyparte zostaje częściowo na zachód od wybrzeża skandy-

nawskiego, a częściowo na północ, reszta zaś wskutek odbicia od zatoki biskajskiej do ciepłych okolic morza Śródziemnego — do nas więc dojść nie może.

Wskutek wielkich różnic temperatury, które panują pomiędzy morzem Śródziemnym, a Niemcami i Francją, na których leży t. zw. „ruskie”, tj. bardzo zimne powietrze, tworzą się następnie nad Półwyspem Apenińskim nadzwyczaj silne cyklo-ny, które w dwóch kierunkach „atakują” Europę środkową. Po pierwsze powodują one bardzo obfite opady śnieżne na Węgrzech i to aż po obszary nad Wisłą, gdzie opadom tym towarzyszą zwykle silne mrozy. Jeżeli pogoda taka trwa więcej miesięcy, to dochodzi do tego, iż na północnym wschodzie pokrywają się znaczne części morza Północnego grubą pokrywą lodu, wskutek czego nagromadzone w masach wodnych tego morza siły cieplne nie mogą dojść „do głosu”, t. zn., że morze Północne działa wówczas tak jak ląd stały, w sensie utrzymywania stanu pogody. Taką falą mrozu kończy się najczęściej takiemu, że ciśnienie głębiny wojska się równocześnie od zachodu wdzierała, się do morza Północnego na obszar Wisły, a inne ciepłe masy powietrza do Europy środkowej.

Mr. Kennedy.

Zmysł do interesów i krew irlandzka spowodowały ciekawą zmianę.

Kraków, w lutym.

Amerykański ambasador w Londynie Kennedy oświadczył, że wysunie w Londynie propozycję wymiany pewnych linii okrętowych między Anglią a Ameryką. W ten sposób okręty amerykańskie, które stoją narazie bezczynnie, znajdą właściwe zastosowanie. Po konferencji z sekretarzem stanu Hull'em, oświadczył Kennedy, że ma nadzieję nakłonić Anglików do odstąpienia pewnych linii okrętowych Stanom Zjednoczonym, gdyż w ten sposób okręty angielskie będą mogły być użyte do transportów wojennych na innych szlakach morskich.

Gdy przed kilkoma laty Kennedy został zamianowany ambasadorem Stanów Zjednoczonych w Londynie, w miejsce dawnego ambasadora Bingham'a, wówczas panowało powszechne przekonanie, że jest to początkiem nawiązania bliższej współpracy gospodarczej między Stanami Zjednoczonymi a Anglią.

Mr. Joseph F. Kennedy

Kennedy zdobył sobie pozycję nie dzięki pracy na terenie politycznym, ale dzięki sukcesom na polu gospodarczym i finansowym. Przedewszystkiem zaś wspomnieć należy o wielkiem zaufaniu, jakim darzy go prezydent Stanów Zjednoczonych Roosevelt, z którym Kennedy'ego łączy serdeczne i przyjazne stosunki. Niebawem szybko udało się nowemu ambasadorowi Stanów zdobyć sobie uznanie i sympatię w kręgach arystokratycznych Londynu.

W ostatnich czasach odnosi się jednak wrażenie, że w usposobieniu Kennedy'ego zaszła zmiana. Świadczy o tem nie tylko powyższa wiadomość, ale także i jego zabiegi w Waszyngtonie, zmierzające do utrzymania kursu neutralnego przez Stany Zjednoczone. Jego obecne postępowanie tłumaczy się raczej dobrze ujętym duchem kupieckim, niż temperamentem człowieka, w którego żyłach płynie krew irlandzka. Wprawdzie można było przewidzieć wybuch konfliktu angielsko-niemieckiego, to jednak mr. Kennedy nie jest na tyle rutynowanym prorokiem, aby mógł przewidzieć zakończenie tego konfliktu. Poświęcenie amerykańskich sił i pieniędzy w obronie interesów mocarstw zachodnich i to po raz wtóry wydaje się mu mało rentownem. Pośrednie wykorzystanie obecnej wojny dla interesów Stanów Zjednoczonych okazuje się nietylko niebezpiecznym, ale także szybciej prowadzącym do celu.

Interes, jak ma nadzieję obecnie załatwić ambasador amerykański, a mianowicie przejęcie linii okrętowych angielskich przez linie amerykańskie, ponieważ Anglia chwilowo koniecznie potrzebuje tych okrętów do innych celów, odpowiada w całości polityce handlowej Stanów Zjednoczonych. Polityka ta zmierza do wyprzedzenia Anglii na rynkach południowo-amerykańskich, gdzie Anglia, skutkiem osłabienia swego eksportu coraz bardziej traci na znaczeniu.

Jest mało prawdopodobnem, że te propozycje amerykańskie są interesem, obliczonym wyłącznie na okres trwania wojny. Raczej należy sądzić, że Stany Zjednoczone chcą w ten sposób wykorzystać okazję, jaka się natrafiła dzięki osłabieniu Anglii. I może dojść do tego, że Anglia straci to, czego broni z orężem w ręku, na drodze zupełnie pokojowej na rzecz swolch przyjaciół.

Niemcy dostarczają okręty-cysterny Ameryce.

Nowy Jork, 22 lutego. Onegdaj towarzysztwo „Texas Petroleum Company” otrzymało nowy okręt-cysternę „Scandinavia”, wybudowany przez zakłady niemieckie. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż dostarczenie tego okrętu przez Niemcy miało miejsce w 6-tym miesiącu wojny. Okręt opuścił Niemcy w styczniu, wylądował w Oslo na pokład załogę norweską i przybył do Nowego Jorku w dniu 14 lutego.

Podróż nowego okrętu-cysterny była obserwowana przez amerykańskie koła marynarki z wielkiem zainteresowaniem, ponieważ przypuszczano, że Anglii będą usiłowali skonfiskować okręt, zanim zdąży on dotrzeć do Ameryki. Tem większe wrażenie wywołał fakt, że załoga „Scandinawii” udało się pomyślnie przedostać przez sieć angielskiej blokady.

Otwarcie belgradzkiego Instytutu kultury włoskiej.

Belgrad, 22 lutego. Włoski minister oświaty Bottai przybył przedwczoraj przedpołudniem do Belgradu, celem dokonania otwarcia belgradzkiego Instytutu kultury włoskiej. Przy tej sposobności min. Bottai ma wygłosić odczyt.

Min. Bottai złożył wizyty księciu-regentowi, premierowi dr. Cwetkowi, dr. Maczkowi i ministrowi oświaty Maksymowiczowi, poczem zwiedził osobliwości miasta. We czwartek wieczorem wyjedzie dr. Bottai do Zagrzebia na uroczystość otwarcia tamtejszej wystawy kultury włoskiej.

Transport poczty przy pomocy torpedy powietrznej.

Rzym, 22 lutego. Między Marsylią a Algierem przeprowadzono próbę nowego sposobu transportowania przesyłek pocztowych, który został nazwany torpedą powietrzną. Jest to samolot, kierowany przez radio, na którego pokładzie znajdują się wyłącznie worki z pocztą. Samolot ten, jak donosi „Messagero”, punktualnie wylądował w Afryce. Jeśli dalsze próby tego rodzaju sposobu transportu powiedzą się, wówczas ten nowoczesny środek zostanie zastosowany w komunikacji pocztowej między Francją a Syrią.

Dymisja gabinetu w Iraku

Teheran, 22 lutego. Według wiadomości nadchodzących z Bagdadu, gabinet Iraku Nuri Pasza As-Said'a podał się do dymisji. Jako przyszłego prezesa rady ministrów wymieniają dotychczasowego szefa gabinetu królewskiego Ali Al-Kilani Bey'a.

Powodem ustąpienia gabinetu ma być akcja brytyjskiego wywiadu, która została ukoronowana ministrem skarbu Rustama Haidara.

Ciekawe opowiadanie marynarzy greckich.

(-) Ateny, 22 lutego. — Przybyli do portu Pireus marynarze greccy opowiadali, że widzieli 10 całkowicie zniszczonych wielkich okrętów, zalegających morze na odłuku Londyn — Gravesund.

Byli oni również świadkami, jak na pokład ich okrętu wprowadzono zakutych murzynów, mulatów i innych krajowców afrykańskich, którzy zostali zmuszeni do pracy w charakterze palaczy okrętowych.

Pierre Cot wyjaśnia:

Niemcy nie zostały okrażone.

Bruksela, 22 lutego. Piotr Cot, minister lotnictwa w gabinecie „Frontu Ludowego” wyraził na łamach pisma „Oeuvre” swoje zapatrywania na temat niemiecko-rosyjskiego układu gospodarczego.

„Zbliżenie rosyjsko-niemieckie stworzyło dla Niemiec wielkie możliwości gospodarcze. W ciągu ubiegłego roku Niemcy mogły najwyżej prowadzić tylko „wojnę dykawkiczną”, ale zadziwiająca współpraca Ribbentropa z Molotowem gruntownie zmieniła sytuację. Niemcy mogą obecnie swoją wojenną gospodarkę odpowiednio zrównoważyć. Niemcy nie są już weale okrażone, gdyż mają za sobą wielkie rezerwy ludzi, surowców, materiałów pędnych i fabryk.

Zapewne, że i Francja oraz Anglia — pisze Piotr Cot — mają swoje zaplecze w postaci Ameryki, ale istnieje wielki problem, w jaki sposób można sfinansować zakupy w Ameryce północnej. Można zmobilizować do

tego celu pieniądze i zasoby posiadane zagranicą, ale środki te wystarczą jedynie na czas krótkiej wojny, poczem zostaną zupełnie wyczerpane. Przy obecnym stanie rzeczy polityka tego rodzaju byłaby bardzo lekkomyślną. Jeśli zatem nie chce się doprowadzić do zupełnego zubożenia, wówczas nie ma innej możliwości finansowania zakupów sprzętu wojennego jak tylko eksport.

Przemawia za tem także argument polityczny. Jeżeli bowiem francuski przemysł nie będzie eksportował odpowiedniej ilości towarów, to w ten sposób ułatwi pracę eksportowi niemieckiemu. Z tych wszystkich względów byłoby głupotą — kończy swoje wywody Cot — gdyby wszystkie kredyty i wykwalifikowanych robotników poświęcano na fabrykację sprzętu wojennego, a nie na przemysł eksportowy, tak jak to w istocie rzeczy ma miejsce obecnie we Francji.

Podróż do Anglii równa się śmierci.

(-) Oslo, 22 lutego. Półtorzędowo komunikują: Uchodzi za pewne, że parowiec „Hop”, przynależny do Bergen, pojemności 1365 ton, zaginął wraz z całą załogą, liczącą 17 ludzi. Parowiec opuścił Bergen 2 lutego z zamiarem udania się do Anglii.

Amsterdam, 22 lutego. Jak donosi holenderskie czasopismo okrętowe „Scheepvaart”, norweskimi parowiec „Start”, który już od dłuższego czasu miał opuścić port angielski, dotychczas nie przybył jeszcze do swego miejsca przeznaczenia. Okręt wraz z całą załogą uważać należy za zaginiony. — „Start” miał pojemności 1168 ton i należał do jednego z towarzystw okrętowych w Oslo.

Marynarze greccy odmawiają podróży do Anglii.

(-) Lizbona, 22 lutego. W schronisku marynarzy greckich w Lizbonie przebywa obecnie ponad 1500 greckich marynarzy wszelkich kategorii, którzy czekają tam na możliwość udania się do kraju. Oświadczyli oni swą odmowę pełnienia służby na pokładach statków greckich, udających się do Anglii z towarami, przeznaczonymi dla Anglii.

Znowu nieszczęśliwe „zderzenie”

(-) Amsterdam, 22 lutego. Frachtowy okręt motorowy „Fox”, według doniesienia agencji Havasa z Londynu, zderzył się we wtorek w pobliżu wyspy Wright z brytyjskim okrętem „Lord Elgin” pojemności 198 ton i zatonał.

Gospoda w Grindelwald znieclona przez lawinę.

(-) Berno, 22 lutego. — W nocy na środek zamkniętą w czasie zimy gospoda góralska Baerreg w Grindelwald na wzniesieniu Bernańskiej, położona nad lodowcem Untergrindelwald została w większej części

znieclona przez lawinę. Cały inwentarz gospody został zniszczony. Na szczęście ofiar w ludziach nie było.

Wilki pod Wiedniem.

Wiedeń, 22 lutego. Sroga zima, jaka obecnie panuje w Austrii, a jakiej od wielu lat nie obserwowano, spowodowała wystąpienie plagi wilków. Przed kilku dniami zabito w górach pod Wiedniem wilka. Panuje przekonanie, że wilk tam przedostał się z Chorwacji, przyczem musiał przebiec co najmniej 300 km.

Więzienie dla żydowskich paskarzy.

(-) Kielce, 22 lutego. — Władza przedsięwzięła niezwykle energiczne i eurowe środki przeciwko zbrodniczemu elementowi, które nie chcą się podporządkować uregulowanym na terenie Generalnego Gubernatorstwa stosunkom gospodarczym i ekonomicznym. Potwierdzają to dwa procesy, jakie się odbyły przed sądem specjalnym w Kielcach.

Mieszkańcy Kielc, żydzi Mordka Silberstein i Lajbus Krówka nabyli we wsi Łagów pow. opatowskiego większą ilość arty-

kulów spożywczych po cenach o 100 proc. wyższych, niż to przewiduje cenik maksymalny. Oczywiście ten towar był przeznaczony do dalszej odsprzedaży po cenach paskarskich i poza handlem, podlegającym kontroli władz. Temu paskarskiemu procederowi władze położyły kres, uniemożliwiając jego uprawianie.

Obaj żydzi stanęli przed sądem specjalnym, który im wymierzył po cztery lata więzienia.

Przepisy w sprawie podatku przemysłowego na rok 1940.

Kraków, 22 lutego.

Starosta miejski Schmid wydał następujące obwieszczenie, dotyczące podatku przemysłowego na rok kalendarzowy 1940. Podatek przemysłowy, pobierany dotąd przez państwowe Urzędy Skarbowe w formie świadectw przemysłowych, został uchylony z dniem 31 grudnia 1939 r.

Na zasadzie ustawy z dnia 25 kwietnia 1938 r. o pobieraniu podatku gminnego od rejestracji przedsiębiorstw przemysłowych oraz rozporządzenia wykonawczego Generalnego Gubernatora, każdy, kto prowadzi przedsiębiorstwo przemysłowe lub handlowe, albo wykonuje zajęcia przemysłowe, winien od dnia 1 stycznia 1940 opłacać w tej gminie, w której znajduje się przedsiębiorstwo, podatek przemysłowy przez wykupienie karty podatku przemysłowego.

Podatek przemysłowy będzie pobierany według niżej podanej taryfy i ma być zapłacony do 30 marca 1940 r., a to przez podatników o nazwiskach na listy początkowe: A—H w czasie od 26 lutego do 7-go marca br.; od I—Q w czasie od 8 marca do 19 marca br.; od R—Z w czasie od 20 marca do 30 marca 1940 r.

Taryfa podatku przemysłowego dla miasta Krakowa

- przedstawia się następująco:
- I. Zakłady handlowe oraz przedsiębiorstwa handlowe, nieutrzymujące zakładów, z wyjątkiem przedsiębiorstw handlu jarmarcznego, obnośnego i rozwojowego, a prowadzone przez a) kupców rejestrowanych z wyjątkiem spółdzielni 500 zł., spółdzielni z wyjątkiem kredytowych oraz kupców rejestrowanych, jeżeli obrót zakładu nie przewyższa 100.000 zł. rocznie — 240 zł., c) pozostałych płatników, spółdzielnie kredytowe oraz zakłady sprzedaży wyłącznie materiałów pędnych, olei i smarów samochodowych z t. zw. stacji (pomp) benzynowych 50 zł.
  - II. Zakłady przemysłowe, zakłady górnicze, z wyjątkiem kopalni nafty i gazów ziemnych, przedsiębiorstwa wyrobu lasu, samostanne przedsiębiorstwa wykonywania umów o roboty oraz przedsiębiorstwa rzemieślnicze, dorozkarsstwo, furmanstwo, eksploatacja taksówek, a prowadzone przez: a) kupców rejestrowanych oraz zakłady spółdzielni o obrocie rocznym powyżej 200.000 zł. — 600 zł. b) spółdzielnie z wyjątkiem spółdzielni pracy i mieszarskich, oraz kupców rejestrowanych o obrocie rocznym poniżej 100.000 zł. — 240 zł., c) pozostałych płatników 40 zł.
  - III. Kopalnie nafty lub gazów ziemnych: 200 zł.
  - IV. Składy, należące do przedsiębiorstw, oraz filje i kantory wydawnictw: 40 zł.
  - V. Przedsiębiorstwa handlu: a) rozwojowego 70 zł., b) obnośnego 60 zł., c) jarmarcznego 100 zł.
  - VI. Wydawnictwa: a) pism codziennych 400 zł., b) innych pism periodycznych 240 zł.
  - VII. Zajęcia przemysłowe pośredników giełdowych: (maklerów) 500 zł.
  - VIII. Zajęcia przemysłowe pośredników handlowych: 240 zł.
  - IX. Zajęcia przemysłowe spedytorów 800 zł.
  - X. Zajęcia przemysłowe pomocników podróży (komiwojażerów) 200 zł.
  - XI. Wszelkie inne przedsiębiorstwa, nie

utrzymujące zakładów oraz pozostałe zajęcia przemysłowe 40 zł.

Właściele przedsiębiorstwa w taryfie wymienionych są obowiązani w przepisany termin złożyć w Wydziale Finansowym Zarządu Miejskiego Ratusz II piętro deklarację podatkową w trzech egzemplarzach i wykupić w Kasie Miejskiej właściwą dla danego przedsiębiorstwa kartę podatku przemysłowego przez uiszczenie podatku ustalonego decyzją władzy wymiarowej.

Formularze deklaracji dla podatku przemysłowego są do nabycia w Wydziale Finansowym Zarządu Miejskiego oraz w Miejskich Urzędach obwodowych.

Karty podatku przemysłowego należy umieścić w lokalach przedsiębiorstw na miejscach widocznych. Właściele przedsiębiorstw są obowiązani zezwolić w każdym czasie miejskim organom kontrolnym na wstęp do lokalu.

W razie złożenia deklaracji niezgodnej z rzeczywistością, spóźnionej, lub w razie jej niezłożenia podatek przemysłowy wymierzony będzie z urzędu a płatnik zostanie ukarany.

Równocześnie z podatkiem przemysłowym zostanie wymierzony i pobrany podatek drogowy, od przemysłu za rok podatkowy 1940. Podatek drogowy wynosi 50% podatku przemysłowego od przedsiębiorstw opodatkowanych według działu I a I II a taryfy, a 25% od pozostałych przedsiębiorstw.

Uwaga: Podatnicy winni przynieść ze sobą świadectwa przemysłowe za rok 1939 a właściciele nowych przedsiębiorstw potwierdzenie zgłoszenia, koncesję względ-

nie kartę rzemieślniczą. Kupcy chrześcijańscy mogą przy wypełnianiu deklaracji korzystać z pomocy Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej ul. Wielopole 11 w godzinach od 9—13 i od 16—19-tej.

Wykup opłat rejestracyjnych na rok 1940.

Powołując się na obwieszczenie Pana Starosty Miejskiego, dotyczące wykupu kart podatku przemysłowego na rok kalendarzowy 1940 (t. zw. opłat rejestracyjnych na rok 1940) Krak. Kongregacja Kupiecka zawiadamia, iż od soboty dnia 24 lutego 1940 r. otwiera dla kupiectwa polskiego w Krakowie, w lokalu Kongregacji Kupieckiej (Kraków, Wielopole Nr. 11) — Informacyjne Biuro Podatkowe wyłącznie dla kart podatku przemysłowego na rok 1940.

Zadaniem powyższego Biura będzie informowanie kupców Polaków w Krakowie o obowiązku podatkowym oraz pomoc przy wypełnianiu deklaracji podatkowych i wykupie, właściwej karty podatku przemysłowego w Kasie Miejskiej.

Powyższe Biuro Podatkowe otwarte będzie codziennie od godz. 9 do 18 przedpołudniem, oraz od godz. 16 do 19 wieczorem. Kupcy zgłaszający się w Kongregacji celem wypełnienia deklaracji podatkowych winni przynieść ze sobą świadectwa przemysłowe za rok 1939, zaś przedsiębiorstwa założone w r. 1940 urzędowe potwierdzenie zgłoszenia przemysłu wolnego wydane przez Zarząd Miasta.

Usunięte akta i dokumenty mają być zwrócone.

(-) Kraków, 22 lutego. Dla zebrania usuniętych urzędowych aktów i dokumentów zostało przy szefie dystryktu warszawskiego utworzone centralne biuro na teren Generalnego Gubernatorstwa. Zadańtem tego biura centralnego jest postawienie do dyspozycji Władz ponownie aktów i dokumentów urzędowych, usuniętych na skutek wydarzeń wojennych i ich następstw, a koniecznych dla normalnego urzędowania tych Władz.

Usunięcie ważnych aktów powoduje wielokrotnie przeszkody w prawidłowym urzędowaniu administracji i załatwianiu praw-

nych spraw. Dla usunięcia tych przeszkód bezwzględnie konieczne jest oddanie usuniętych aktów właściwym urzędom.

Wszystkie urzędy i osoby na terenie Generalnego Gubernatorstwa są zobowiązane współdziałać w tej akcji. Każdy, kto posiada informacje o miejscu, w którym znajdują się usunięte akta itd. jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić o tem następujący urząd: Chef des Distrikts Warschau Zentralstelle fuer verschleptes behoerdliches Schriftgut, Warschan, Palais Bruchl.

Dalszy postęp ofensywy rosyjskiej. Wojska rosyjskie obsadziły miasto i twierdzę Kolwisto.

Moskwa, 22 lutego. — Według komunikatu wojskowego leningradzkiego okręgu wojskowego z dnia 20 lutego, ofensywa rosyjska na półwyspie Karelskim miała poczynić dalsze postępy. Wojska rosyjskie obsadziły miasto i twierdzę Kolwisto (Bjoerkoo) oczyszczając cały teren niemal całkowicie z wojsk fińskich. Przy tej sposobności Rosjanie mieli zdobyć znaczną ilość sprzętu wojennego.

Z innych odcinków frontu nie doniesiono o żadnych poważniejszych wydarzeniach. Rosyjska flota powietrzna zbombar-

dowała skutecznie fińskie objekty wojskowe, przyczem w walkach powietrznych miano zestrzelić 6 samolotów fińskich.

Helinki, 22 lutego. Według doniesień fińskiego komunikatu wojskowego z dnia 19 lutego wojska rosyjskie ponownie zaatakowały stanowiska Finów, położone między zatoką Fińską a rzeką Vuoksi. Także i pod Taipale atak sowieckie nabrały na sile około południa. Walki trwają w dalszym ciągu.

Z innych odcinków frontu nie doniesiono o poważniejszych wydarzeniach. Fińska flota powietrzna doniosła o przeprowadzeniu lotów wywiadowczych i nalotów, jak również o walkach powietrznych. Działalność lotnictwa rosyjskiego nad terenem wojennym miała być zarówno w dzień jak i w nocy bardzo ożywiona. Samoloty rosyjskie bombardowały miejscowości: Viipuri, Lappajenta, Kaekisalmi, Kotka, Kouvola, Iisalmi i Pori. Pewna ilość samolotów rosyjskich miała zostać zestrzelona.

KRONIKA.

Dalsza sprzedaż cukru rejonowego.

Począwszy od dnia 26 lutego br. sklepy rejonowe wydawać będą dalsze racje cukru w ilości po 300 gr. na osobę dla ludności polskiej i w ilości po 250 gr. na osobę dla ludności żydowskiej — za okazaniem karty cukrowej i odcięciem odnośnie do odbiorców polskich pierwszej połowy kuponu za luty, a odnośnie do odbiorców żydowskich za odcięciem ostepmowanych kuponów za styczeń i luty.

O przydział cukru do rejonowej sprzedaży sklepy rejonowe mają zgłaszać się w Składnicy Banku Cukrownictwa, ul. Szpitalna 34 w dniach od 23 do 26 bm., zakłady zaś zbiorowego spożycia w dniach od 27 do 28 bm.

STAN WODY NA WISLE. Na wodowskaziu w Krakowie zanotowano w dn. 22 lutego o godz. 8 rano poziom minus 286, w Zawichoście o tej samej porze poziom plus 131. Lód stoi.

ZAGADKOWY ZGON. W dniu wczorajszym przywieziono na Pogotowie Ratunkowe na furze kobietę lat 39, Annę Górka, żonę stolarza z Cholerzyna. Lekarz Pogotowia stwierdził, że przywieziona już nie żyje, poczem skierował zwłoki do zakładu medycyny sądowej. Przyczyna zgonu nieznana.

BANDYCI NAPADLI NA POSTERUNEK POLICJI W PROKOCIMIU. Wezwane Pogotowie Ratunkowe przewiozło ciężko rannego posterunkowego Kazimierza Paleta, lat 28, który otrzymał ranę kłutą nożem w okolicę wątroby. W czasie transportu karetka Pogotowia ranny zmarł skutkiem krwotoku wewnętrznego. Zwłoki przewieziono do zakładu medycyny sądowej.

ZAWIADOMIENIE.

Komisaryczny Zarząd poniedziałek firm: 1) „Persia” Henryk Wohlfeld, skład dywanów, Kraków, Grodzka 18; 2) M. Halpern, Dywan, Linolam, Ceraty, Kraków, Poselska 18, obok Grodzkiej 38, wyzwa wszystkich dłużników do wyrównania zaległych rachunków, jak również do wykupu weksli i protestów, znajdujących się w obgu do dnia 15 marca 1940, dla uniknięcia skarg sądowych. Wpłaty należy uskuteczniać do kas powyższych firm. Równocześnie wyzwa wszystkich wierzycieli, by pretensje do powyższych firm zgłosili również do 15 marca 1940 r., gdyż po tym terminie nie będą uwzględnione. 209k

Komisaryczny Zarząd.

RYSZARD WALIGÓRSKI.

WAMPIRY podziemnego świata.

2)
Pani Wainwright podniosła się z fotelu, dziękując serdecznie za poparcie. W dłoni jej ukazała się koperta, dobrze wyphana banknotami, którą położyła na biurku.
— Jeszcze raz proszę nie liczyć się z kosztami. Wolalabym wszystko stracić, niż zaniedbać możliwości odszukania męża.
— Proszę być spokojna. Podkreślił ponownie detektyw, odprowadzając swego gościa do drzwi.
Zaledwie zamknęły się drzwi za panią Wainwright, gdy z drugich, maleńkich drzwi wyszedł młody człowiek.
— Słyszalesz wszystko? — Spytał Rasmussen.
— Co do słowa.
— Zapewniałem tę kobietę, że jej mąż uszukanam, ale to nie jest takie łatwe. Co sądzisz o tem?
— To napewno jakiś szantaż. Zwraca uwagę fakt, że cała trójka tych zamożnych ludzi zginęła niemal równocześnie. To już daje dużo do myślenia.
— Tak jest. Masz rację. Narazie jednak pospiesz się. Będziesz musiał pójść za tą panią i obserwować ją tak, aby ona na niczem nie poznała się. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że ten, kto porwał jej męża, teraz czai się na nią sama.

II. Polowanie na zbrodniarzy.

Młody człowiek, którego nazwisko

brzmiało Ronald, szybko zbiegł po schodach, wdziewając zarzutkę. W międzyczasie wsadził na nos wielkie okulary, a długie płaszcz i czarny kapelusz nadawał mu pozory starszego uczonego. Zdażył na czas, aby spojrzeć, że pani Wainwright wsadła do taksówki. Wskoczył do następnego samochodu i poleciał jechać w ślad za piękną panią. Przyzwyczajony do rozmaitych niespodzianek, Ronald wyglądał przez okienko w tylnej ścianie samochodu i stwierdził, że za nim jedzie jeszcze jeden samochód.
— A zatem wszystko w porządku — zszepotał do siebie. Mamy już jeden ślad tej tajemniczej afery.

Pani Wainwright wysiadła przed hotelem. Ronald wyskoczył szybko z samochodu, rzucając pieniądze szoferowi i wszedł do hallu hotelu tuż za śledzoną. Podczas gdy ona podeszła do portiera i dopytywała się o rozkład jazdy, Ronald zasiadł w fotelu i skrył się za płachtą wielkiej gazety.

Zaledwie zdażył zrobić małą dzinrkę w gazecie, odwiecznym zwyczajem detektywów, aby ułatwić sobie obserwację terenu, w drzwiach ukazał się jakiś mężczyzna, powłóczący prawą uogą. Widocznie nieswojo czuł się w eleganckim hallu hotelu, gdyż z zakopotaniem podszedł do portjera. Rozmowy Ronald nie dosłyszał, ale widać było przybysza nie znalazł powodów do dłuższego przebywania w hallu, gdyż ociągając się i rozglądając na wszystkie strony, opuścił hall, kierując się na ożywiony Broadway.

— To już duży plus, że ten przyjemniaczek się wyniósł — mruknął do siebie Ronald. Ale i jego sytuacja stawała się drażliwa, gdyż nie mógł przecież siedzieć w hallu w nieskończoność. Pani Wainwright

pojechała windą na górę, widocznie do swego pokoju. Trzeba było więc coś działać.

— Kiedy odchodzi pociąg do Buffalo? — zapytał się Ronald portjera.

— Trzecia, piętnaście.

— A to zdążę jeszcze zjeść objad. Nieprawdaż?

— Tak jest. Ma pan jeszcze sporo czasu. Restauracja znajduje się w naszym gmachu. Tuż schodami na lewo.

Ronald ruszył we wskazanym kierunku, stwierdzając z zadowoleniem, że pani Wainwright zajęła już miejsce przy łodnym stoliku. Ponieważ narazie nie groziło nic poważniejszego, przeto Ronald zajął się konsumowaniem smacznego objadu. Gdy płacił rachunek — pani Wainwright wychodziła właśnie z sali. Była godzina druga trzydzieści.

Pijąc powoli kawę w hallu, Ronald przekonał się, że pani Wainwright opuszcza hotel. Boy niósł za nią maleńki, elegancki necesser, usłużnie otwierając drzwi. Służba hotelowa musiała dobrze znać panią Wainwright, gdyż wszyscy serdecznie ją żegnali.

I znowu ku dworcowi podażyły trzy taksówki z tą tylko różnicą, że Ronald zajął obecnie lepsze stanowisko, jechał bowiem ostatnim w szeregu samochodem. W ten sposób uzyskał możność obserwowania zarówno pani Wainwright, jak i tajemniczego jej opiekuna.

Przed dworcem panował ożywiony ruch. O tej porze przychodziło i odchodziło wiele pociągów, to też taksówki musiały chwilę czekać, aby dotrzeć do głównego wejścia. Ronald wykorzystał ten czas, aby zapłacić rachunek, tak, że gdy jego wóz stanął przed wejściem, był już gotów i po-

biegł za panią Wainwright i jej tajemniczym opiekunem. Zastał ich przed okienkiem kasy. Mógł się przekonać, że obydwoje zakupili bilety I klasy do Buffalo.

Niebawem cała trójka, jak gdyby kierowana temi samymi siłami, wsiadła do pociągu pospiesznego, który wkrótce ruszył w długą podróż. Stwierdziwszy, że pani Wainwright usiadła w jednym z przedziałów, Ronald umiesił się w sąsiednim. Nie długo był samotnym, gdyż w chwili potem, jak pociąg ruszył z miejsca, tajemniczy osobnik ukazał się w drzwiach, i mruknawszy jakiś frazes, zajął miejsce naprzeciw Ronald.

Obydwa pograżyli się w czytaniu gazet. Mimo to Ronald niekroko podniósł oczy z nad pisma, widział, że jego vis-a-vis bacznie go obserwuje. Po jakiejś dopiero chwili osobnik ów uspokoił się i już bez żadnych zastrzeżeń zagłębił się w ostatni odcinek sensacyjnej powieści.

Podróż dłużyła się. Zapadł mrok. Pociąg raz po raz zatrzymywał się na mniejszych stacjach. Tajemniczy jegomość drzemał w kącie, gdy pociąg znowu zatrzymał się. Obudził go hałas, dobiegający z peronów. Szybko zerwał się z ławki i wybiegł na peron. Ronald wolnym krokiem podążył za nim, unikając wszelkich zbyt oczywistych pozorów. Osobnik zatrzymał się przed stacyjnym bufetem i zażądał herbaty. W jego ślady poszedł i Ronald. Pił powoli herbatę, obserwując pozornie wielki sztyld reklamowy fabryki czekolady, pod którym wisiało małe lustro. W niem widział dokładnie, co śledzony przez niego człowiek robi. Ten zapłacił za herbatę i skierował się do kabin telefonicznych. Ronald wpadł do sąsiedniej kabiny. Mimo, iż kabiny były izolowane, udało mu się podchwycić część rozmowy.

(Ciąg dalszy nast.)

Lekarz dentysta Witold Stankiewicz ul. Pierackiego 25, I piętro

Podania i prośby oraz inne tłumaczenia na niemiecki wykonanie

A. Terlecka i A. Terlecki Kraków, Florjańska 55.

Wolne posady

KRAJĘCKI wozni, czeladnik potrzebni: Kraków, Jana 18

KORRESPONDENCI handlowi, aryjscy, w każdej miejscowości

ŚLUSARZA narzędziowego, pierwszorzędny z pełnymi kwalifikacjami

POTRZEBNA dohodząca z gotowaniem, praniem i sprzątaniami

SKUŻĄCA samodzielną młodą, do wszystkiego

SKUŻĄCY do koni, znający dobrze prace rolne, potrzebny na wieś

OGRODNIKA zdolnego przyjmującego polecenia wymagane „Polary”

FRYZJER damsko-męski, 30 lat, pierwszorzędny, potrzebny

DOBRE wyglądająca Gospodyni lub pomocnica domowa

POSZUKUJE młodej dziewczynki dohodzącej do dzieci

PANIENKA milej powierzchowności przyjmująca do sklepu za dobrem wynagrodzeniem

PRZYJME panne do sklepu, handlowe wykształcenie, podać warunki

EKSPE-DJENTKE masarska, energiczna, język niemiecki, przyjmująca zaraz

Posad poszukują

RZĄDCA rolnik, język niemiecki, wolny od służby wojskowej

BIURALISTKA wysiedlona z Pomorza, poszukuje pracy

KUPIE złoty zegarek, pierścionek, bransoletę, srebrne stolowe

DOM, PARCELE kupi, wpiatając 40.000-70.000 zł.

ZELAZKO elektryczne kupi, debniki, Zagrody 22, mieszkanie 2, Skoda.

ZDOLNA, młoda ekspedientka do kawiarni, cukierni lub kiosku

KUPIE okazynie rower ze skrzynią, kombeinson i bielizną

KUPIE poduszkę i kołdrę pachową w dobrym stanie

ARYCYZYK kupuje noszoną garderobę, przychodzi do domu

KUCHARKA młoda, poszukuje posady od 1 marca

KUPIE okazynie ładną jadalnię, Zgłoszenia: Goniec Krakowski

FUTRO perskie w bardzo dobrym stanie lub skóry kupi

ODKUPIE lub wydzierżawi wiekszą część wózek

DOBRE wychowanego psa pokojowego najchętniej spaniela kupi

KUPIE maszynę do pisania, Zgłoszenia: Goniec Krakowski

PATEFON kupi, Kraków, Lelewela 9, m. 2

PIANINO używane kupi, Oferty: Kresowa Wiadomość

BIURKO używane tanio kupi, Zgłoszenia: Goniec Krakowski

ZŁOTE pierścionki, bransolety itp. kupi: Grodzka 2, m. 9

NOSONA męska garderoba kupuje, place dobrze: Gazowa 11/4

ZĘBY fortepian każdy stan, patefon — może być antyczny

PIANINO, fortepian każdy stan, patefon — może być antyczny

MOTOCYKL okazynie kupi, Oferty: Kresowa Wiadomość

WILLE, DOM parcele kupi, Goniec Krakowski, „Nr. 5964”

KUPIE wózek dziecięcy w dobrym stanie, Zgłoszenia: Goniec Krakowski

FORTEPIAN lub pianino kupi, Zgłoszenia: Goniec Krakowski

KUPIE piasek gumowy i palto męskie, wrost duży

Drzewo opałowe ze składu sprzedaje B. Łobocki i S-ka

Kupujemy za gotówkę każdą ilość KARPINY SOSNOWEJ

Sklep Komisowy Rynek gł. 26, I. p. „KUPISZ”

„SPRZEDASZ” bo pacyli gotówką „ZAROBISZ” bo sprzedasz, uczelwie zar. bi. 10%

Wymieniamy płyty gramofonowe! Finansujemy krótkotrwale transakcje!

OBRAZY, aparaty fotograficzne, kilimy, dywany

BECHSTEIN fortepian koncertowy sprzedam

TERPENTYNY ekspozycyjne okno 1500 kg. sprzedamy

DOM, dwurodzinny, ogród, 45.000, parcele dwustanową

OBRAZY, Wodzinowickiego, Jaxy, Kossaka

DOM, parcele kupi, Binuro „Gwarancja”

PARCELE, 1.100 sążni, do rozparcelowania

SPRZEDAM wóz gruby węglański — dobry stan

DOM, Komissow Handlowy, Kraków, Sienna 7, I. p.

MEBLE, lakierowane, sypania, pokojowe

MASYNY, do pisania, liczenia — sprzedam

HALA KOMISOWA, Karmelicka 17 — Sprzedaje

KUCHNIE, angielska, 4-palnikowa, sprzedam

ŁÓŻECZKA, szezeli, łyżwy, wozki dziecięce

PATEFON, walskowy, płyty sprzedam

FUTRO, męskie, czarne — sprzedam

FUTRO, męskie, natria orygin., kołnierzyk

FUTRO, męskie, natria orygin., kołnierzyk

FUTRO, męskie, natria orygin., kołnierzyk

FUTRO, męskie, natria orygin., kołnierzyk

MAŁEGO lokalu na sklep tytoniowy z urządzeniem

POKOJE, nmeblowane, mieszkania zgłaszają

MAGAZYN, duży, 6-pokojowy, poszukiwany

POKOJU, nmeblowanego, skromnego, 6-pokojowego

WYGODNEGO, dobrze nmeblowanego, pokoju w eleganckim domu

KRAKÓW, Kamienice trzech piętrowe — narożnik

POKOJU, nmeblowanego, skromnego, 6-pokojowego

POKOJE, przejezdny, ciepłe, frontowe

POKÓJ, nmeblowany dla Pani, na stowisku

SZUKAM, nmeblowanego pokoju dla jednej osoby

TRZY, dorosłe osoby poszukują pokoju z kuchnią

POKÓJ, kuchnia, okolica ul. Lubiesz

LOKAL, przepiękny, kilkopokojowy na kawiarnię

POKÓJ, dwuosobowy dla pań od marca

LOKAL, handlowego w śródmieściu

POKÓJ, 4 pokoje, kuchnia, komfort

NOCLEGI, Starowisna 12, m. 16

NAUKA I WYCHOWANIE

KONWERSACJI, niemieckiej, uczenia

KONWERSACJI, niemieckiej, uczenia

KONWERSACJI, niemieckiej, uczenia

KONWERSACJI, niemieckiej, uczenia

KONWERSACJI, niemieckiej, uczenia

KONWERSACJI, niemieckiej, uczenia

KONWERSACJI, niemieckiej, uczenia

MAŁEGO lokalu na sklep tytoniowy z urządzeniem

POKOJE, nmeblowane, mieszkania zgłaszają

MAGAZYN, duży, 6-pokojowy, poszukiwany

POKOJU, nmeblowanego, skromnego, 6-pokojowego

WYGODNEGO, dobrze nmeblowanego, pokoju w eleganckim domu

KRAKÓW, Kamienice trzech piętrowe — narożnik

POKOJU, nmeblowanego, skromnego, 6-pokojowego

POKOJE, przejezdny, ciepłe, frontowe

POKÓJ, nmeblowany dla Pani, na stowisku

SZUKAM, nmeblowanego pokoju dla jednej osoby

TRZY, dorosłe osoby poszukują pokoju z kuchnią

POKÓJ, kuchnia, okolica ul. Lubiesz

LOKAL, przepiękny, kilkopokojowy na kawiarnię

POKÓJ, dwuosobowy dla pań od marca

LOKAL, handlowego w śródmieściu

POKÓJ, 4 pokoje, kuchnia, komfort

NOCLEGI, Starowisna 12, m. 16

NAUKA I WYCHOWANIE

KONWERSACJI, niemieckiej, uczenia

KONWERSACJI, niemieckiej, uczenia

KONWERSACJI, niemieckiej, uczenia

KONWERSACJI, niemieckiej, uczenia

KONWERSACJI, niemieckiej, uczenia

KONWERSACJI, niemieckiej, uczenia

KONWERSACJI, niemieckiej, uczenia

Radom, dnia 5 lutego 1940 r.

Odezwa.

Z dniem 1 grudnia 1939 roku Fabryka Broni w Radomiu przeszła pod Zarząd Komisaryczny

Po zamknięciu rewanżu okazało się, że podczas wojny zaginęło tak z fabryki jak i mieszkań fabrycznych wiele przedmiotów

Mając na względzie specjalne okoliczności w jakich przedmioty te zaginęły

Wszyscy powinni zdawać sobie sprawę jak surowe są w obecnych czasach kary za kradzież

Wszyscy powinni zdawać sobie sprawę jak surowe są w obecnych czasach kary za kradzież

Wszyscy powinni zdawać sobie sprawę jak surowe są w obecnych czasach kary za kradzież

Steyr - Daimler - Puch Aktiengesellschaft Kommissarische Betriebsführung der Waffenfabrik Radom.

BÓL GŁOWY? TABLETKI ASPIRIN

SAD GRODZKI w Krakowie, dnia 13. II. 1940. Sygn. I. 1. Nr. 822/40

GRUZIŁCA, płuc, zaflegmienie, nawet zastarzała astma

WYWODY, aryjskie celów urzędowania

WYWODY, aryjskie celów urzędowania

WYWODY, aryjskie celów urzędowania

WYWODY, aryjskie celów urzędowania

WYWODY, aryjskie celów urzędowania

WYWODY, aryjskie celów urzędowania

WYWODY, aryjskie celów urzędowania

WYWODY, aryjskie celów urzędowania

WYWODY, aryjskie celów urzędowania

WYWODY, aryjskie celów urzędowania